

Nr. 112 - 15. årgang
November 2017

Strandgårdsbladet

Se mere side 12-13

home *fritid*

Sol, strand, salg og vand

Klik ind på home.dk/fritid og se, hvorfor home er den bedste til at sælge dit fritidshus

HOLBÆK

Michael H. Jørgensen a/s
Statsautøjemægler & valuarer, MDE
Labæk 13, 4300 Holbæk
holbaek@home.dk
T lf. 59 43 59 59

www.home.dk

home

vi vil være din foretrukne ejendomsmægler

EJENDOMSMÆGLERKÅDE FOR DANSKE BANK KONGERNEN

Bestyrelsen orienterer

Status for Drænuudvalgets arbejde

Drænuudvalget har afholdt en række gode og konstruktive møder. Udvalget var blandt andet ude at inspicere området i regnvej og kunne da konstatere, at en del af regnvandet løb forbi den regnvandsfaskine, der blev lavet for nogle år siden. Afvandingsproblemerne i Øst er nu forsøgt afhjulpet ved etablering af to regnvandsbrønde, som ser ud til at aftage en pæn stor mængde regnvand, men dog ikke det hele. Derudover vil Kennet kontakte Drænuudvalget med henblik på færdiggørelse af drænarbejde ud for Ø.50.

Holbæk kommune henviser nu til et godt 10 år gammelt svar til grundejerforeningen om, at man ikke påtænker at genetablere grøften langs markerne på Bjergskovvej, ej heller løbende vedligeholde en sådan grøft.

Med hensyn til en "vejsikkerhedssag" - at vejen bliver som en skøjtebane i frostvejr - meddeler Holbæk kommune, at "der er så mange andre veje, der også har det problem" og henviser til, at "der ikke kører busser på vejen". Holbæk kommune lytter ikke til vores bekymringer, men har nu heller ingen penge!!

Hjertestarter - skiltning

Efter en henvendelse fra en beboer om mangelfuld skiltning af hjertestarteren, er der nu opsat skilte hele vejen rundt på skuret på fællesarealet. Kennet undersøger, om der kan opsættes skilte ved de stamveje, der fører til fællesarealet.

Det er vigtigt at have en hurtig hjælp ved hjertestop kan redde liv. Det allervigtigste er den livreddende førstehjælp (indpustning af luft og hjertemassage), men hurtig tilvejebringelse af en hjertestarter kan være med til at redde livet for en livløs person. Det nationale hjerteregister, hvor også vores hjertestarter er registreret, håber at kunne finde frivillige "herteløbere", altså personer der kan kontaktes om at hente hjertestarteren og bringe den derhen, hvor der er akut behov for hjælp.

Sandkasser/strøkasser

Sandkasser/strøkasser vil igen i denne vinter blive sat ved stamvejene i Øst og Vest som hjælp til selvhjælp. Det kan nemlig være svært at køre ud af udstykningen, hvis der er frost på vejene :-)

Passage mod Søvej

Efter ønske er den store sten mod Søvej nu blevet flyttet, så det er muligt at passere med barnevogn og kørestol.

Med venlig hilsen

Bestyrelsen

e-mailadr.: gf@strandgaarden-tusenaes.dk,

Kennet: 2523 1473 * Linda: 2423 8124

Vestigia terrent? – dog broen kom op!!!

Modsat sidste år var vejret i alle henseender med Brobizzerne, da badebroen efter en mildest talt meget våd og ikke alt for hed sommer, skulle op på det (nogenlunde) tørre land og gennes i hi for vinteren. Det var en mindre, men tapper og hårdfør flok, der mødte op kl. 9.30 lørdag morgen 29.9., og med broformand Anders i spidsen kastede sig ud i ”bølgerne” (læs: opgaven). Trods det beskedne fremmøde lykkedes det at få broen op i løbet af tre timer. Lykke’rne havde dog også været på spil dagen før, hvor de havde fjernet bolte mv., der om ikke gjorde slæberiet lettere, så dog fremmede sagen. Over middag mødtes man på ny i muntert lag over det sædvanlige frokostbord, der også denne gang fandt sted hos de gæstfrie Lykke’r. Æresmedlem Mario sørgede for den røgede laks, der er blevet en fast tradition ved disse frokoster. Alt forløb så yderst tilfredsstillende.

Som man nok kan fornemme var der mere plads ved bordene, og det vil være meget velkomment, hvis endnu flere meldte sig som brobisser til foråret, når det er tid at få broen i vandet igen. Sædvanligvis ultimo april.

Vestigia terrent

Ordene er latinske og betyder ”sporene skræmmer”. Udtrykket, der hører til de såkaldt bevingede ord, stammer fra (i citatsammenhæng) fra en af Æsops fabler. Det er den med ræven, der af løven inviteres indenfor i hulen, men afslår, da den ikke kan se spor, der fører ud af hulen. Herfra også udtrykket ”Vove sig ind i løvens hule”. (6. årh. f. Kr.)

Bytte- og handelsside

Kraftig tilskyndet af *Lykke*, Ø 30, vil vi fra næste nummer – martsnummeret i 2018 – indføre en side, hvor medlemmerne kan tilbyde alkens bytteeffekter eller ligefrem ting og sager, som de ønsker at sælge og mener kan have andre medlemmers interesse. Det vil selvfølgelig også være muligt at efterspørge dette og hint, som man er ude efter, og som muligvis dølger sig hos et med-medlem. Der er ikke sat grænser for hvad det kan dreje sig om. Alle muligheder står åbne.

Men udover at vi gerne vil bringe sådanne efter- eller fremlysninger medlemmerne imellem, må det rent praktiske foregå direkte mellem de interesserede. Vi formidler blot kontakterne.

Apropos kontakter →

Husk at tage jeres forholdsregler!!!

Ifølge sikre forlydender har der for nylig været indbrud i såvel ejendommen Bjergskovvej 16 og en ejendom på Højlystvej, tæt på To-Bjerg udstykningen. Det bør være en påmindelse om at tage de nødvendige forholdsregler, så man ikke selv udsættes for den slags. Det er altid en meget ubehagelig oplevelse.

NJEL-SERVICE

EL-INSTALLATIONER TELE/DATA INSTALLATIONER

aut. El-installatør Niels Jørgensen

Vestergårdsvej 66, 4300 Holbæk Tlf. 59 46 15 04

www.nj-el.dk

nj@nj-el.dk

NJ El-service, den lokale el-installatør,

din garanti for en sikker forbindelse!

Plæneklipperservice.dk

v/ Torben Gundersen
Landevejen 83, 4532 Gislinge

**Salg, service og reparationer af
have-park maskiner**

Service af almindelig plæneklipper:

Motorolie, tændrør, luftfilter skiftes, slibning af kniv, motor justeres.

Pris 500 kr. inkl. moms

*

TILBUD

Service af almindelig havetraktor:

Motorolie, tændrør, luftfilter skiftes, slibning af knive, remme efterses,
dæktryk kontrolleres.

Pris 1.295 kr. inkl. moms

*

***Vi sælger og servicerer have-park maskiner
og reservedele til:***

Stiga, Texas, Partner, McCulloch, Flymo,
Briggs & Stratton, Efco, Honda, Tecumseh, Alko, Ginge,
Stihl, Husqvarna, Jonsered,
Variant trailere, m.fl.

Ring eller kig forbi for et uforpligtende tilbud.

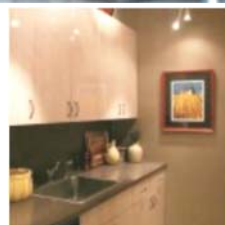
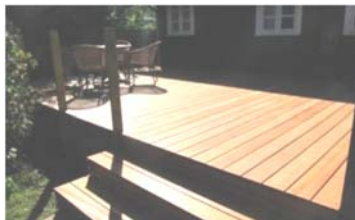
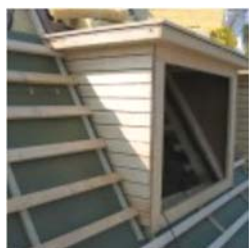
Tlf. 28 15 65 25

Plæneklipperservice.dk * www.plæneklipperservice.dk

TJ Tømrrerservice

(kun et stenkast fra Strandgården, lige ved Audebo dæmningen)

Vi har stor erfaring indenfor:
Tagrenovering / Vinduesudskiftning
Enfamiliehuse / sommerhuse
Forsikringskader

*Vi er et kvalitetsbevidst tømrrer og snedkerfirma, v./
Tømrrermester Tommy Woxholt, og Tømrrermester Jørn Løvenhorst.*

TJ Tømrrerservice

Audebo Skolevej 14 - 4300 Holbæk

www.toemrrerservice.dk * tj@toemrrerservice.dk

Tommy 2162 3130

Jørn 2025 6436

Ring til os

og få en snak om dine planer, og en fast pris på dit byggeprojekt

Din have – lige nu

Ved Jens Jensen, Lammefjordsgaardens Blomster

Haven i november mv.

Selvom kalenderen næsten siger vinter, er der stadig en masse, der kan gøres i haven. Det er nu, at f.eks. hække skal plantes, de sidste æbler skal høstes, og der skal også stadig luges i haven, for meget ukrudt vokser og smider frø gennem hele vinteren. Det er måske nemmere nu end at gøre det til foråret. Her er nogen inspiration til at det, der kan gøres i haven i november og måske december, hvis vejret er til det.

Det er altså ved at være vinter, og bliver det måske også før vi ved af det. Havens fugle behøver hjælp for at komme igennem de hårde måneder. Sæt nye redekasser op, så fuglene får gode tilholdssteder i den kolde tid. Sørg for foder og vand til fuglene hver dag, så de bliver i haven og kan hjælpe med til at udrydde skadedyrene næste år.

Nedfaldne blade og kompost

Husk at fjerne syge blade og frugter fra frugttræer, bærbuske og roser, da det nedsættes risikoen for smittespredning.

Nedfaldne blade indeholder masser af god næring og bør derfor indgå i naturens kredsløb enten direkte som jorddække, hvis de er sunde, eller alternativt efter en tur i varm-komposten.

Man kan vælge at lægge komposten ud i rosenbedet og i køkkenhaven, hvis den er halv eller hel omsat, så der kan skabes et rigt mikroliv i bedene. Det reducerer sygdomsangreb.

Hække og andet godt

I november kan man plante hække af bl.a. tjørn, navr, liguster, taks, buksbom, bambus og ikke forglemme den populære bøg. Den kan dog først plantes fra midten af måneden.

Man bør kun plante i helt ren jord, der er veltilberedt. Til hæk er det passende at plante 4 planter pr. løbende meter. Hvis man vil etablere en flade af bøg, er 2 planter pr. m² passende. Det svarer til en planteafstand på 70 cm.

Det er stadig godt at plante nye planter, dele eller flytte eksisterende planter.

Barrodede hækplanter og roser skal i jorden nu – hold rødderne dækket, så de ikke bliver tørre!

Stauder

Stauderne klarer vinteren bedst, hvis de får lov til at beholde deres visne blade og toppe.

Nyd de allersidste, sejlivede blomster, inden vinteren for alvor tager over.

Høst dekorative frøstande og gem dem et tørt sted til de skal bruges til julens dekorationer.

Har man stadig dahliaknolde i jorden, skal de graves op til vinteropbevaring, så de ikke tager skade af frosten. Så længe jorden tillader det, er det også muligt at dele stauder, som er blevet for store, eller som evt. kan indgå i en byttehandel, så der kan komme nye stauder i haven.

Tulipanløgene skal i jorden i november, så de er parate til at bryde op ad jorden til foråret.

Æble- og pæretræerne kan beskæres i november måned, så de ikke vokser sig at for store. Det kan være svært at plukke al frugten, hvis træerne får lov at vokse for høje, på prøv at tilpasse træernes højde.

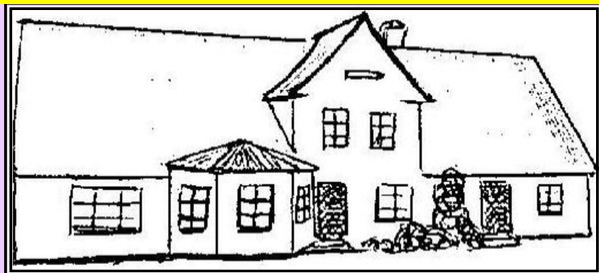
Lammefjordsgaardens blomster ønsker alle et godt og frugtbart nytår med tak for året, der gik.

Med venlig hilsen

Jens Jensen – Lammefjordsgaardens Blomster

Lammefjordsgaardens blomster

*Hist hvor vejen slår en bugt,
ligger gården smukt*

**Hørve Kanalvej 49
4534 Hørve**

Tlf. 31 51 50 51

www.lammefjordsgaarden.dk

Åbningstider

Mandag - fredag: 09,00 - 17,00

Lørdag & Søndag: 09,00 - 14,00

GRØN ANLÆGSSERVICE

HESTIA

Ny Hagestedvej 5 - 4532 Gislinge

Mobil 40 98 06 10

e-mail: hestia@mail.dk – www.hestiais.dk

Vi tilbyder en bred vifte af top-professionelle ydelser

Fliselægning og anlæg af stensætninger til bede eller støttemure

*

Anlæg af græsplæner og blomsterbede

*

Topdress og fjernelse af mos i græsplæner

*

Fræsning og grubning af haver

*

Træfældning og beskæring

*

Stubfræsning

*

Anlæg og vedligehold af havedamme

*

Miljøvenlig ukrudtsbekæmpelse i belægnings, plæner og bede

*

Skadedyrsbekæmpelse

*

Løbende vedligeholdelse af haver og parker

... lidt om Carolus Magnus (Pater Europæ) og danerne

Fælles for de historiske opsatser i dette nummer er en slags ”bagmand”, nemlig den Sali-frankiske stormand *Pepin af Landen* (ca. 580-64) (se sept.-nr.), der ganske vist ikke selv, så vidt vides har haft noget med danerne at gøre, men det har de andre. På den ene eller anden måde. En mere direkte end andre. Ellers er det – helt i datidens ånd – en ”rodet omgang” af virkelig historie og sagnhistorie. Der er noget, der fører dels frem til de danske strande og til nutiden. For tingene hænger unægtelig sammen.

Den yngste og mest berømt af de tre er Pepin af Landens tip-tip-oldestøn, *Karl den Store* (742-768/71-814), (meget passende) søn af Pepin den Lille (d. 3.), den første af pepiniderne, der opnåede kongetitlen (i 751). Men pepiniderne havde reelt haft magten i frankeriget siden 687, takket været Pepin 2.(barnebarnet). Kongerne i den periode var rene marionetter.

Straks efter, at Karl i 771 havde annekteret sin afdøde bror Carlomans rige for næsen af hans enke og små sønner, begyndte han udvidelsen af sit rige. Det gik bl.a. ud over svigerindens far, der måtte afstå sit (italienske) longobarderrige i 774. I den sag rakte Karl nu også paven en hårdt tiltrængt hjælpende hånd.

Allerede mens *Karl Martel* (Karls bedstefar) var merovingerrigets major domus, i praksis enerhersker, var der problemer med de hedenske stammer nord for riget. Nærmere bestemt mellem Ejderen og merovingerrigets nordgrænse. Om det skyldtes lediggang eller nød er ikke afgjort, men i hvert fald foretog sachserne dér blodige røvertogter ind i merovingerriget, på samme måde som vikingerne et sekels tid senere. Karl Martel tilføjede dem nogle følelige nederlag og tvang dem ikke alene til at blive hjemme og ordne deres egne sager, men også sende ham 300 ”velfedede” okser som tribut hvert år. Derefter holdt sachserne sig vist forholdsvis roligt. Undertagen omkring ved magtskifte, da de udnyttede den sædvanlige uro og de indre forsøg på at ændre tingene i riget. Sådan var det formentlig også, da Karl den Store overtog al magt i hele frankeriget efter Carlomans død i 771. Karl var ikke til sinds at finde sig i den slags, så han indledte i krig mod sachserne for at stoppe uordenen. Men næppe med sig selv som anfører, dertil havde han for travlt i de langt rigere og vigtigere områder sydpå – især i Italien.

De frankiske hære bestod dels af kongens private hær, der ikke var overvældende stor, samt stormændene med deres væbnede følge. Herhjemme blev det kaldt for hirden eller huskarlestævnet. De områder, stormændene erobrede, blev lagt ind under riget, men stormændene kunne som oftest beholde det som livsvarigt len, og deres krigere kunne få udbytte i form af penge eller værdigenstande (f.eks. våben); for de større undervasallers vedkommende mindre len. Lenene var endnu ikke arvelige. Konsekvensen var, at det var nødvendigt for opretholdelsen af det stadigt større rige at erobre mere og mere land og lade det betale via tributter eller plyndringer for hærens underhold mv. Det gik kort sagt ikke uden krig. (**Mere side 17**)

Det kendte udtryk at strides om kejserens skæg handler om Karl den Stores skægvækst mv. Th. ses en tegning af Karls hoved, som det ses på en samtidig rytterstatue i bronze. En korthåret kejser med en mustache. Hverken mere eller mindre. Tv. ses et langt yngre portræt, fntil. 16-1700-tallet, af en meget mere hårrig kejser – og det er pudsigt nok sådan han ofte afbildes selv i moderne sammenhænge. Både den samtidige statuette og mønter viser ham som korthåret og med mustache. Det var de tidligere merovingerkonger, der udmærkede sig ved at være meget langhårede. Det var så at sige deres adelsmærke.

Sinte Geerts Minne" eller "Gertrudenminte

I sidste nummer ofrede jeg nogle linier på den sali-frankiske stormand *Pepin af Landen* i forbindelse med opgøret med Austrasias dronning *Brunhilde*. Her var også en kort bemærkning om hans datter *Begga*, der blev gift med Ansegisel, der var søn af en anden rebel, Arnulf af Metz. Pepin og hans gemalinde *Itta* havde også en anden datter, *Gertrud*. Såvel Itta som Begga og Gertrud blev helgenkærede efter deres død. Itta og Begga gled ret hurtigt ud i glemslen, men for Ittas vedkommende nu ikke helt. I dag er der næppe ret mange, der kender hende, i hvert fald ikke herhjemme, men hvis de gør, så skyldes det hendes tip-tip-oldebarn, som i hvert fald endnu er kendt af navn, nemlig Pepin 3.s søn *Karl den Store* (*Carolus Magnus* på latin). Han må siges, at være rimeligt kendt endnu.

Der er ret indlysende grunde til, at Karl Martel og Karl den Store har sikret sig en sikker plads i Europas historie. Hvad man så mener om dem, kan der være mange meninger om. Derimod kan det synes helt utroligt, ja måske endda rent surrealistisk, at Pepin og Ittas datter, Gertrud, er om ikke lige så berømt som sine nævnte to slægtninge (Karl'erne), så dog ganske kendt, også herhjemme, men mest i udlandet. De fleste vil nok nikke genkendende til et udtryk om en Gertrud som glansen kedeligt nok gik af. Og det er lige netop denne Gertrud.

I betragtning af, at Gertrud levede hele sit liv (ca. 626-17.3. 659) i det, der nu om stunder er det sydlige Belgien, hun kaldes ofte *Gertrud af Nivelles*, en by, der ligger midtvejs mellem Bruxelles og Charleroi. Pepin og Itta boede nu nord for byen, i nærheden af Liege. Da Pepin døde i 640, oprettede Itta et kloster i Nivelles og indtrådte selv senere i det. Hun døde i 652. Ved Ittas død blev Gertrud klostrets abbedisse og var det til sin tidlige død, kun 33 år gammel. Det var allerede dengang såre almindeligt, at en stormandshustru oprettede et kloster, som hun selv tilbragte sin enkestand i, og senere overlod abbedisseværdigheden til en datter eller en anden slægtning. Da Begga blev enke oprettede hun også et kloster i Andenne, hvor hun blev abbedisse.

Gertrud døde 300 år før Harald Blåtand lod sig døbe og "gjorde danerne kristne", som der står på den store Jellingsten. Så trods slægtskabet med Karl den Store er det svært forståeligt, at der skulle være nogen spor af Gertrud i Danmark – endda i 2017. Det er dog immervæk mere end 1200 år siden, at Karl døde (814). Og det er altså endnu længere siden at Gertrud selv døde langt herfra.

Men se nu til byerne Korsør, København K, Køge, Ringsted, Stege og Varde. Her er de nævnte steder veje mv., der er opkaldt efter Sankt Gertrud. Og det stopper ikke her. I syv kirker landet over er der kalkmalerier hvor hun optræder, som regel med en kirkebygning i favnen. Det ældste (ca. 1350) er fra Søborg Kirke i Nordøstsjælland. Af mere nærliggende kirker kan nævnes Gislinge (ca. 1480) og Ågerup SØ for Holbæk fra ca. 1510 (det yngste). De andre kan ses i Nødebo Kirke (ca. 1425), Kongsted (Sydsjælland) (ca. 1430), Jetsmark i Himmerland (ca. 1475) og Råby N for Randers Fjord (ca. 1500).

Gertrud har opnået en fornyet og temmelig voldsom popularitet, især i USA, via internettet. Denne illustration er af ny dato og amerikansk. Det er ikke utænkeligt, at det er hendes forhold til katten, der har bidraget alvorligt til populariteten. Endel skoler og kirker i USA er opkaldt efter hende.

Der er mange kvindelige helgener (helgeninder), fra hele Europa mv. Fra hedenold til vore dage. Mange af dem kan ses gengivet på kalkmalerier i Danmark. De har så at sige alle det "problem", at de står helt i skyggen af helgenen over alle helgener Jomfru Maria (Vor Frue). Ser vi igen på

den nærmeste omegn ses det meget tydeligt: Sankt Gertrud optræder i en hvælvkappe i Gislinge Kirke. Jomfru Maria (hendes dødsleje) har domineret Hagested Kirke, som formentlig også har været viet til hende. Længs den gamle hovedvej 1 kan vi følge Maria: Vor Frue i København, Roskilde Domkirke, Sct. Bendts Kirke i Ringsted, der oprindeligt var en Mariakirke og den enorme klosterkirke i Sorø. I øvrigt også Hvidekirkerne i Bjernede (rundkirken) og den femtårnede i Kalundborg. Der er Mariakirker over hele landet. Endvidere var der i hver eneste middelalderkirke et Maria-alter i triumfvæggen.

En forklaring på, at Sankt Gertruddyrkelsen – vist efter en længere passivitetsperiode – udbredtes så vidt og holdt ud så længe, skyldes formentlig de områder, hun i særlig grad tog sig af. Mest kendt er hun nok som de rejsendes beskytter. Der var malede træfigurer af hende ved mange veje, især udfletninger og lign., der pga. klimaet med tiden mistede farven etc. Kort sagt deres tidligere glans. Det var oprindeligt Sankt Clemens, der var de søfarendes helgen, men han blev omkr. 1200 gradvis erstattet af Sankt Nicolaus (Sankt Nikolaj), der i Holland blev til Sant Claas og efter overføringen til Amerika til Santa Claus (alias Julemanden). I løbet af 1200-tallet kom Sankt Gertrud også med her. Det gjaldt især i de søfarende nationer omkring Kanalen. Hollandske søfolk, der bl.a. sejlede på fiskeri ved New Foundland allerede i middelalderen sammen med franske og portugisiske, drak inden afrejsen ”*Sinte Geerts Minne*” eller ”*Gertrudenminte*” for at sikre sig helgenindens beskyttelse på den lange og farlige rejse. Men de har nok for en ekstra sikkerheds skyld medinddraget Sankt Nikolaus. Ved dødsfald gav det også de efterladte en vis tryghed at vide, at afdødes sjæl den første nat var i Skt. Gertruds varetægt – forud for den lange rejse.

Desuden er hun gartnernes helgeninde, tager sig af mentalt syge, derudover – noget ekstraordinært – af katte, hvorfor hun regnes for musenes og rotternes svorne fjende. Hvis nu muldvarpene var kommet med i den pulje, kunne hun have været Strandgårdens særlige beskytterske. Og så er hun ellers særlig lokalhelgen for Nederlandene (alle tre). Hun er skytshelgen for bl.a. byen *Gertruidenberg* (21.000 indb.) og *Nivelles* (25.000 indb.), der har haft stor gavn af familieklostret der, grundlagt af Itta, men med Gertrud som den berømteste beboer.

Af en eller anden grund har Gertrud lagt navn til flere spisesteder herhjemme. Det er faktisk ret pudsig, idet hun som nonne levede et meget asketisk liv, og efter eget valg – efter sigende – drev askesen så vidt, at den forårsagede hendes tidlige død. Askesen var et tegn på, at man forsagede sin krop og dens behov for at tilgodese det åndelige behov i fuld udstrækning.

NB.: Billedet på bladets forside er kalkmaleriet af Gertrud fra Råby Kirke i Himmerland Ca. 1500..

Et meget markant og synligt minde om Skt. Gertrud er kollgiatskirken Sainte Gertrude i Nivelles, fra 1100-tallet. Oprindeligt klosterkirke, men en efterfølger til den klosterkirke Gertruds mor, Itta, lod opføre i 650'erne. Itta og Gertrude spiller stadig en vis rolle for byen Nivelles. Gertrud er byens skytshelgen.

En gammel (og ny) historie fra en anden verden 2.

Heroppe i Norden var det især *Sigurd*, der var berømt. Mere pga. drabet på lindormen *Fafner*, end pga. forholdet til *Brunhilde*. Orme betegnede dengang snarere slanger eller ligefrem drager end regnorme etc. Historien om *Sigurd* og jætten *Fafner* (der jo oprindeligt var *Sigurds* fosterfars *Regins* bror). Da *Regins* far fik en enorm guldskat (*Rhinguldet* i operaen), som han havde afkrævet guderne *Odin*, *Høner* og *Loke*, fordi de havde dræbt hans tredje søn *Oter*, myrdede *Fafner* faderen og tilegnede sig skatten. For at bevogte den omskabte han sig til en mægtig lindorm (a la *Midgårdsormen*), der kunne ruge over den. En vigtig del af skatten var en kostbar, men skæbnesvanger ring, *Andvares ring* (opkaldt efter dværgen, der først ejede skatten). *Regin* lokkede *Sigurd* til at dræbe *Fafner* og smeder ham sværdet *Gram* til formålet. Efter drabet stegte *Sigurd* *Fafners* hjerte, han fik da blod på fingrene og da han slikkede

det af, forstod han fuglenes tale. D de advarede ham imod *Regin*, der ville myrde ham og stjæle skatten. Det bliver nu *Sigurd*, der sikrer sig skatten. Affæren koster *Regin* livet. *Sigurd* får ikke blot skatten, men også den tilhørende forbandelse.

Denne del af historien er illustreret mange gange, mest berømt på de udskårne dørstolper til *Hylestad stavkirke* i Sætedal i Norge (ca. 1200) og på den store stenristning fra ca. 1050 på *Ramsundsberget* i Södermanland i Sverige.

I allernyeste tid er *Brunhilde* kommet *på* igen. Ikke som valkyrien i *Wagners Ringen*; det har hun jo sådan set været på lige siden 1876 – et eller andet sted i verden. Indirekte er hun nu blevet involveret i en canadisk tv-serie, som vist ses af mange danskere. Det er ”*The Vikings*”, der handler om sagnfiguren *Ragnar Lodbrog* og hans historiske (”virkelige”) sønner *Iver Benløvs*, *Sigurd Orm i Øje*, *Halfdan* m.fl. Deres mor er den berømte *Kraka* (hende med fiskenettet og løget mv.), iflg. den norrøne historie om *Sigurd Fafnersbane* avlede han og *Brunhilde* ved deres møde på *Hindarfjeld* en datter, der oprindeligt fik navnet *Aslaug*, og senere øgenavnet *Kraka*. Hun blev på vanlig usædvanlig måde parret med *Ragnar*, og de fik altså i deres ægteskab de omtalte sønner sammen. Stakkes *Iver* blev født med bruski i stedet for knogler (og blev derfor ”benløs”), fordi *Ragnar* ikke kunne holde fingrene fra *Aslaug* på bryllupsnatten, som hun ellers krævede det.

Et synligt tegn på *Sigurds* gener er den orm, der ses i *Ragnars* sønnen *Sigurds* øje. Det er en mikroskopisk gengivelse af dragen *Fafner*, som *Sigurd* fældede i ungdommens vår, og som skaffede ham den skæbnesvangre rigdom, der kostede både ham, *Brunhilde* og mange andre livet. Da *Ragnar* så mærket i sønnens øje, fortalte *Aslaug* ham historien om *Sigurd* og *Brunhilde*. og om deres dramatiske skæbne og død. Pudsigt nok fortæller sagaen, at *Ragnar* endte sine dage i en ormegård i England. ”*Grynte vil grisene, om galtens lod de kendte,*” skal være hans sidste ord. *Grisene* er underforstået hans sønner, der straks efter hærgede England grusomt.

Bogstave-Ligheder

Kigger man på navnene på de vigtigste personer i den ægte Brunhildes historie med de fiktive Brunhilders, er der et interessant sammenfald mht. begyndelsesbogstaverne på deres navne. Den ægte Brunhilde var datter af kong Athanagild og dronning Goiswintha og søster til Galswintha. Der er ingen bror – som i *Vølsunge Saga*, hvor broderen hedder Atle (= Attila). Athanagilds forgænger hed Agila, hvilket minder meget om Attila. Måske kom Attila med pga. ham. Attila var også bedre kendt nordpå. Helten i fiktionerne hedder noget med Si (Sigurd / Siegfried), og Brunhildes ægtemand Sigebert. I fiktionerne hhv. Gunnar og Gunther. Sigebert havde en bror, Guntram af Burgund, der hjalp Brunhilde i hendes enkestand. Gunnar har en søster, Gudrun. Gunther en, der hedder Gutrune. Sigurd bliver gift med Gudrun og Siegfried med Gutrune. Der må være en sammenhæng af en slags.

Ovenstående afsnit er mit helt eget påhit. Nævnt for ikke at bringe nogen i miskredit. Men det er nu ikke enestående med et vist sammenfald mellem oldgamle historier og sagn og myter fra vikingetid/middelalder.

Selveste JRR Tolkien (*Hobitten* (1937) og *Ringenes Herre* (1954-55)) skrev omkring 1929 et epos om Sigurd og Gudrun. *The Legend of Sigurd and Gudrún*, der først blev udgivet i 2009. Tolkien var allerede som stor dreng meget optaget af Sigurd Fafnersbane-saga-en, og han betragtede den som intet mindre end "en *ouverture* til det universelle eskatologiske drama, sådan som det var udformet i oldnordiske mytologi." Det "eskatalogiske drama" er det, der i nordisk mytologi kaldes for *Ragnarok* (*Götterdämmerung*), de gamle guders (Odin og kompagnis) undergang i en voldsom, definitiv strid. Et noget lignende, men langt fra identisk drama i kristen sammenhæng kaldes for *Apokalypsen*, egentlig "åbenbaringen" i betydningen verdens undergang, den dag, "Dommedag", hvor de gode skilles fra de onde. Sigurd-sagaen ligger altså og ulmer under historierne om Ringenes Herre.

Pudsigt nok sad en anden middelalderforsker i kontoret ved siden af Tolkiens på Oxford Universitet og syslede med sin egen historie i nogen lighed med Ringes Herre. Det var C.S. Lewis, der udsendte de første historier om *Narnia*-universet omkr. 1950. Disse bøger var henvendt til børn og unge, mens Tolkiens var henvendt til voksne, men det var de to forfatters kendskab til middelalderens sprog og litteratur, deres forskningsområde, der danne de grobund for historierne. *Narnia* blev også i nyere tid meget populære, bl.a. som tv-serie. I den form kommer Ringenes Herre efter sigende også snart.

Side 14: "Brynhild" (1897) af den franske maler Gaston Bussière (1862-1929)
Forneden :Sigurds aflivning af Fafner, mderne tegning efter Gotlandsk billedsten.

→ Amerikaneren William Stouts version

Reparation og service af person- og lastbiler

samt

- aircon-service
- diagnose-test
- reparation af
div. maskiner

**Vi skruer på alt
-bare det kan ryge
og larme**

HAGESTED ApS
AUTOVÆRKSTED
v/ **A.K. Pedersen**

Præstebrovej 48c • 4532 Gislinge • telf. 59 46 05 85
post@hagedsted-auto.dk - www.hagedstedauto.dk

(Fortsat fra side 11): Oppe i danerriget nord for Ejderen så man utvivlsomt med stor bekymring på sachsernes stridigheder med Karl. Danerne og sachserne var vist ikke i forvejen hjertevenner, snarere tværtimod, men det var et fælles problem med Karls inventioner og afstraffelser. ”Er frankeren din ven, er han ikke din nabo,” lød et mundheld dengang. Man kan ikke forestille sig andet, end at det ville passe danernes ledere allerbedst at have Sachsen som en slags bufferstat mellem daner- og frankerriget. Karls sachserkrige varede over tredive år, men selv om danerne hjalp sachserne på forskellig vis – til frankernes tydelige utilfredshed – forsøgte frankerne ikke større angreb på danerriget. Forklaringen er nok, at frankerne ikke rådede over en flåde, mens danerne rådede over en meget stor. Karl gik først i gang med at opbygge en flåde, da vikingeangrebene på hans rige blev voldsomme og krævede modtræk. En af de konger, som Karl anså som en farlig og yderst irriterende fjende var danerkongen *Gudfred*, som blev myrdet af en hirdmand i 810, højest tænkelig på frankisk foranledning. Det ved vi fra ingen ringere end Karls levnedsskildrer den intellektuelle hofmand og teolog *Einhard*, der levede ved Karls hof i en hel del år, bl.a. som Alkuins elev.

Frankernes trakasserier med danerne medførte adskillige notitser i de frankiske årbøger og krøniker. Der fulgte flere efter Karls død i 814, fordi de indre forhold i frankerriget blev mere og mere urolige og vikingeangrebene af samme grund kraftigtgere. De bidrog også til uroen. Omkring år 900, da Karls kæmperige stort set var gået i opløsning, stoppede de historiske notitser i klostrenes årbøger og krøniker, der hidtil havde stået for bidragene i Vesteuropa.

Paven, *Leo 3.*, kronede Karl som kejser i *Peterskirken* i Rom ved højmessens juledag 800. En stærkt omdiskuteret kroning i øvrigt: Var kroningen aftalt på forhånd med Karl, eller var det pavemagten, der handlede på egen hånd, for at knytte Karl og magten i frankerriget tættere til Rom. Senere var en kejserkroning kun helt rigtig, når den var foretaget i Rom og allerhelst i Peterskirken og af paven. Men i praksis var det nu kejsermagten, der satte sig på pavestolen i middelalderen. Det afgørende var til syvende og sidst den militære magt. Paven var uden.

På det tidspunkt omfattede Karls rige stort set hele Vest- og centraleuropa, dog kun en del af Spanien. I 804 blev Sachsen omsider indlemmet i Karls rige. Karl lagde selv megen vægt på, at han var frankisk kejser og ingen ny romersk kejser, Der var kun et ægte romerske kejserrige tilbage i Europa: det østromerske, i nyere tid kaldet *Byzans*

Tv. Frankisk mønt fra omkr. 808. Indskriften lægger ikke skjul på Karls kejserværdighed. Pudsigt nok savnes laurbærkransen ikke – tegnet på kejserværdigheden fra romerrigets glansperiode og fremover .

I den mere groteske ende af historien

Karl den Stores strid med sachserne blev ingenlunde glemt i nyere tid. Et af de mere absurde indslag kendes fra Nazityskland, i 1944. *Hitler* beundrede Karl pga. hans herskerevner mv., mens Reichführer SS *Heinrich Himmler* hadede Karl pga. hans behandling af sachserne (der var jo forskel på folk), og skjulte ikke dette

had. Det endte med, at Hitler måtte forbyde den ellers så tro Heinrich at rakke ned på Karl. Om Himmler helt overholdt forbudet vides ikke. Man tænker jo sit.

GF's Budgetstatus pr. 23.10.2017

	BUDGET	Pr. 23.10.	%
INDTÆGTER			
Kontingent	89.600	88.500,00	98,2
Indbetalinger til Drænfonden	22.400	22.000,00	98,2
Hjemmesiden	2.500		
Annoncering i udhængsskabene	3.000	1.000,00	
Gebyrer (rykker- og inkassosager)	0	300,00	
Overført fra bank (skur og ny www)	12.500,00	00,00	
Diverse			
I alt	117.500	111.800,00	95,1
UDGIFTER			
Dræn og slamsugning (vedligeholdelse)	19.000	3.371,88	17,7
Vejvedligeholdelse og snerydning	11.000	587,50	5,3
Fællesarealer	39.000	63.066,44	175,3
Badebro - driftsudgifter	12.250	589,65	7,4
Møder og generalforsamlinger	5.500	6.890,74	125,3
Kontor og EDB	1.500	989,95	66,0
Hjemmeside	3.500	1.523,00	43,5
Forsikringer	6.200	7.731,29	117,1
Gebyrer	2.500	1.778,66	71,1
Porto	1.500	480,00	48,0
Drænfonden (nyetableringer, m.v.)	22.400	10.406,25	46,5-
Diverse	500	1.200,00	240,0
I alt	117.500	98.645,36	84,0

Kassererens bemærkninger til budgetstatus

Der mangler fortsat indbetaling af halvdelen af et medlemskontingent/bidrag til drænfond fra et medlem. Et sidste rykkerbrev er sendt, så jeg håber, vi undgår inddragelse via incasso. Derudover mangler medlemskontingent/bidrag til drænfond for 2016 og 2017 fra et dødsbo, som er sat til salg.

På udgiftssiden har foreningen i samarbejde med Drænuudvalget fået etableret to regnvandsbrønde i Øst for en samlet udgift på 10.406,25 kr. Hele fællesarealet er blevet slået for 8.906,25 kr.

Kontoen for udgifter til fællesareal er overskredet i forhold til det oprindeligt budgetterede beløb - det har jeg redegjort for i tidligere numre af Strandgårdsbladet, men lad mig alligevel lige ridse op, at udgiften dækker installation, nedgravning og tilslutning af el til hjertestarter for ialt 26.912,50, beskæring af hybenroser i april for 4343,75 kr, oprydning på stranden i maj for 8.250 kr, og 2 gange græsslåning af hele fællesarealet for i alt 16.703 kr.

Mange venlige hilsner
Jonna Rives, kasserer

PC - Hjælp

Til almindelige brugere * Til almindelige priser
Koster ikke mere end en almindelig håndværker

Jeg giver gerne tilbud, inden jeg går i gang
Er i lokalområdet og kan løse stort set ethvert PC problem

Tlf.: 28 68 35 65 * Mail: it@vilttoft.net

STRANDGÅRDSBLADET

Oplag: 125 eks.

Redaktion: Peter Brøns
Strandgården Øst 16
4300 Holbæk
Tlf. 6081 0543
E-mail: pb@brons.dk

Grundejerforeningen Strandgårdens bestyrelse:

Formand:	Kennet P. Jørgensen	Strandgården Øst	35
Næstformand:	Tim Jensen	Strandgården Øst	1
Kasserer:	Jonna S. Rives	Strandgården Tværv.	1
Sekretær:	Linda Søstrup Andersen	Strandgården Øst	48
Best. medlem:	Lilian Kronholm	Strandgården Øst	12
Suppleant:	Vakant	Strandgården	

GF's mail adresse: gf@strandgaarden-tusenaes.dk
GF's hjemmeside: www.strandgaarden-tusenaes.dk

Breaking news: Det er jul inden længe!!

Alle læsere og annoncører ønskes en rigtig god jul og et godt nytår

Disse muntre og vist nok for nisser i en ikke helt kendt situation skyldes tegneren og maleren Nisse-Møller, der egentlig hed Peter Nicolai Møller (15.12. 1838 – 13.8. 1910). Han blev som ung døv og senere stum, men lærte sig dog at kommunikere alligevel. Hans mange nissetegninger stammer især fra 1880-90'erne og blev meget populære. Hans julemand var den første i Danmark, der brugte kane, men den blev ikke trukket af rensdyr, men af to gæs. Nisse-Møller var en meget alsidig kunstner, med barnesindet i behold, som udover en masse nisse- og juleenglebilleder, samt julepynt til udklip, udførte mange opgaver for Den Kongelige Porcelænsfabrik. Ikke mindst store vaser med portrætter af kongelige, brugt til udveksling mellem kongehusene. Det blev også til ca. 25 altertavler til kirker og missionshuse på Koldingegnen samt en etiket til den lokale juleøl. Kort sagt en meget alsidig og dengang meget populær kunstner. Han blev født og døde i Kolding.